

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s'ondsingsdags, s'onderdags en zaterdags.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 50 centimen.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centimen.
De reclamen, per drukregel 25 centimen.

TONGEREN, DEN 30 MAART.

Het groothertogdom Luxemburg.

Er hangt wêr eene zwarte wolk in de politieke lucht. Het groothertogdom Luxemburg gaat zonder slag of stoot aan Frankrijk *geannexieerd* worden. Dat is het begin. Het overige zal nakomen, zegt men.

In afwachting ziehier eenige bijzonderheden over den toestand der luxemburgsche zaak : « Pruisen, thans oppermachtig in geheel Duitschland, van de grenzen van Bohemen tot aan die van Denemark, Zweden en Noorwegen, zou gaarne Luxemburg en hollandsch-Limburg bij den nieuwen Noordschen Bond insluiten, ten einde aldaar langs Noord en West de handen ruim en vrij te houden, als 't ware tot tegen de kusten der Noord-zee en, wie weet? ook België en Nederland allengs, daarbij aan te sluiten.

» Onze lezers weten insgelijks dat de koning der Nederlanden groothertog van Luxemburg en hertog van Limburg is, te weten voor wat de niet-afgestane deelen aan België betreft, en dat de hoofdstad Luxemburg, eene der sterkste vestingen van Europa, tijdens het bestaan van het gewezen Duitse Bondsgevoel, door gemengde troepen der Bondgenooten werd bezet, en thans nog Pruisische soldaten in die stad garnizoen houden, alhoewel de koning van Holland stellig verklaard hebbe geen deel te willen maken, als Groot-hertog van Luxemburg, van den nieuwen door Pruisen gestichten Noord-duitschen Bond.

» Gedrongen en gepraamd door de aanhoudende notas van Von Bismark, zou Willem III koning van Holland naar men verzeekt zich thans gewend hebben tot den keizer der Franschen, met aanbod om hem Luxemburg af te staan, middels eene aanzienlijke geldsom en aldus verlost te worden van den kwelenden aandrang der Pruisische regering.

» Van den anderen kant, dient men te bemerken dat de Luxemburgers eigenlijk geene Nederlanders zijn en geenszins geneigd om bij Frankrijk ingelijfd te worden, maar volgaarne onafhankelijk, of wel in hunnen tegenwoordigen toestand, met een eigen Staatsbestuur, onder het gezag van den Néerland-schen Prins Hendrik, te blijven; doch hijgend verlangen van hunne duitsehe en pruisische garnizoenen verlost te worden, aangezien zij, zoo min als Limburg, geen deel meer willen maken van den nieuwen Noordschen Bond.

» In dezen staat van zaken is het, vooral ook voor België, van hoog a belang, een zaak waarna oog op den gang van dat vraagstuk te

houden, bij welks oplossing wellicht onze eigene belangen betrokken zouden kunnen worden. »

Kiezerslijsten.

De gemeente besturen zullen zich van den 1° tot den 15 april bezig houden met de herziening der kiezerslijsten. De personen die de hoedanigheden vereenigen om kiezer te zijn hebben het grootste belang om hun recht te doen gelden en zich tijdens de jaarlijksche herziening op de lijsten te doen inschrijven. Want men moet goed weten dat men niet meer op de lijsten kan gebracht worden zoo haast het bepaald tijdstip voor de herziening voorbij is. Zoo, bij voorbeeld, wie de maand april laat voorbij gaan zonder zijnen naam op de kiezerslijst te doen schrijven, die kan de inschrijving niet meer bekomen in mei of in juni, maar hij moet eene latere herziening afwachten die slechts in april 1868 kan gebeuren.

Wij verzoeken dus alle burgers die aanspraak kunnen maken op het stemrecht niet natelaten hunne namen op de kiezerslijsten te doen plaatsen.

Om kiezer te zijn voor de wetgevende kamers moet men.

1° Belg zijn of de groote naturalisatie bekomen hebben.

2° Vijf en twintig jaren oud zijn.

3° In 's rijks schatkist storten, in directe belastingen, patenten er in begrepen, de som van fr. 42,52.

Dezelfde hoedanigheden zijn vereischt om kiezer te zijn voor den provinciale raad, uitgezonderd dat het voldoende is van de gewoone naturalisatie bekomen te hebben in plaats van de groote, dat de moeder weduwe die den kiescijns betaalt, hare belastingen zal kunnen delegeren aan dengenen harer zonen die zij zal aanduiden.

De vereichte hoedanigheden om kiezer voor den gemeente raad te zijn, zijn de volgende.

1° Belg zijn door geboorte of door naturalisatie en 21 jaren oud zijn.

2° Zijne woonplaats in de gemeente hebben ten minste sedert den 1° januarij van het jaar waarin de kiezing plaats heeft.

3° In 's rijks schatkist storten in directe contributien, patenten er in begrepen, den kiescijns die volgens de bevolking der gemeenten verandert van fr. 13,00 tot fr. 42,52.

De moeder weduwe kan hare belastingen afstaan aan haren zoon of schoonzoon.

Wij gelooven dat deze aanduidingen voldoende zullen zijn om aan iederen burger te laten oordeelen of hij recht heeft om zijnen

naam op de lijsten te doen inschrijven. Wij verzoeken alle rechthebbenden zulks niet te verwarloozen. Het is eene plicht waaraan geen goed burger mag te kort blijven.

Wat men zegt van de inwendige politiek.

Er wordt thans veel gesproken van eene verbrokkeling van 't ministerie. Er schijnt meest van al kwestie te zijn van het ontslag van minister Bara, wiens gelukstar grootelijks begint te verluisteren.

Men weet dat M. Bara en ook M. Vandenpeereboom, minister van binnenlandsche zaken, niet veel in aanzien hebben gewonnen bij de laatste beraadslagingen in de Kamers; M. Bara bijzonderlijk heeft eene duchtige klopping gekregen. Er blijft van hem niets meer over dan een slechte basser tegen de priesters; van zijne groote rechtsgeleerdheid, van zijne bekwaamheid als bestuurder, waarvan de dagbladen zoo veel gesproken hebben, blijft er, om zoo te zeggen, niets meer over. M. de senateur Barbanson heeft hem eene oprechte les van burgerrecht gegeven en den justitie-minister als verpletterd. M. Frère heeft evenmin goed gelukt toen hij M. Bara wilde verdedigen.

Dit zou de reden zijn van het gerucht volgens welk ons ministerie zou herplaatst worden, iets waaraan wij nog wel juist niet veel gelooven; alhoewel de *Journal de Charlevoi* nochtans zoo ver gaat M. d'Elhogue als opvolger van M. Bara, en M. Pirmez als opvolger van M. Frère te noemen.

Wat M. Alf. Vandenpeereboom betreft, deze beklagt zich dat de verwijdering van M. Tesch hem zijnen bijzondersten voorstaander ontnam op den weg der gematigdheid en behaardheid, terwijl MM. Frère en Bara de bovenhand in het kabinet verwierven.

Men verzeekt altoos dat M. Pirmez de hoop niet verloren heeft van eene ministersplaats te bekomen, en men voegt erbij dat M. Tesch niet ongenegen zou zijn het voorzitterschap van een nieuw kabinet te aanvaarden, meer gematigd dan het tegenwoordige en waarin het departement van justicie vervuld zou zijn door eenen man die meer bekwaam zou zijn dan M. Bara. De weinige achtung die hij koestert voor zijnen opvolger zet dit gerucht eenige waarschijnlijkheid bij.

Indien het ministerie gedeeltelijk moet gelapt worden, zou men een nationaal ministerie moeten vormen, en niet een uitsluitend. Eene nationale politiek is overigens de eenige die 't land kan redden.

Alwêr een studenten-congres.

Men heeft het fameus studentencongres van Luik noch niet vergeten, dat liberaal kwajongens spel, waar meer ongerijmdheden uitgekraamd werden dan er ooit in een zottenhuis te hooren waren. Dat spektakel gaat op nieuw opgevoerd worden te Brussel. Doch het schandaal dat te Luik plaats had is ergens goed voor geweest. De uitslag van het eerste studentencongres heeft de oogen geopend aan menige weldenkende persoonen, die zich eene eerste maal hadden laten verleiden.

De academische raad der universiteit van Luik, heeft zich den 26 maart vergaderd onder voorzitterschap van M. den proctor Spring. De raad heeft eenparig een adres gestemd in hetwelk de studenten van Luik dringend verzocht worden geen deel te nemen aan het congres van Brussel. Deze aanbeveling van den academischen raad der universiteit van Luik is veel beduidend. Zij bewijst dat wij en de andere katholieke bladen gelijk hadden, toen wij de gevaren voorspelden die dat melkbaardcongres moesten vergezellen. Thans zijn het niet meer de katholieke bladen alleen die de jonge studenten waarschuwen, de overheden der universiteiten zelve voegen zich bij ons om hunne leerlingen van die goddelooze vereenigingen te verwijderen. Dat is het beste bewijs dat wij gelijk hadden.

Landbouw-kronijk.

Op 7 dezer maand heeft de Senaat, ter eentemigheid der aanwezige leden, het wetsontwerp aangenomen, hetwelk een krediet van fr. 660,000 verleent aan het departement der binnenlandsche zaken, voor schadevergoedingen aan de eigenaars van de afgemaakte dieren.

Al de middelpunten van runderpest schijnen in België uitgelooft te zijn, dank zij aan de krachtadigheid door de regering en door de provinciale en gemeentelijke overheden aan den dag gelegd. Te Hasselt, te Retinne en te Melen heeft men geene nieuwe gevallen meer waargenomen.

De maatschappij van veearts-nij der provincie Luik heeft hare eerste jaarlijksche zitting gehouden en de heer Coelet tot voorzitter en MM. Carbillot en Coune tot ondervoorzitters gekozen. De runderpest is het voorwerp geweest van eene grondige bepleiting. De vergadering heeft het gevoelen geuit dat, in de tegenwoordige omstandigheden, het betaamt dat men afzie van alle ge-neeskundige behandeling; dat de onmiddellijke afmaking van alle ziek dier het zekerste, spoedigste en minst kostelijk middel is ter vrijwaring der landbouw belangen. M. H. Bouley, algemeen

LEGENDE

OVER

DE HOOFDKERK VAN KEULEN.

De hoofdkerk van Keulen, gelijk men weet, is een der merkwaardigste werken van de oude teutonische bouwkunde, een der belangrijkste godsdienst-gebouwen die de reiziger kan bezoeken in de aan middeleeuwsche gebouwen zoo rijke steden van den Rijnsoever. De hoofdkerk van Keulen werd begonnen in 1248, juist in den tijd dat de koor en de beuk van de hoofdkerk van Strasburg voltrokken werden. In 1499 werkte men nog aan de hoofdkerk van Keulen, en dit uitmuntend gedenkstuk is onvolleind gebleven. Over eenige jaren dacht men er eerst aan, om er op nieuw aan te werken. Een komitee werd gevormd te Keulen; een genootschap werd ingericht, inschrijvingen, kollekten, concerten werden voor dit werk gedaan, en van dan af kon het met eene zekere aanhoudendheid voortgezet worden.

Bet werk gaat zoo ras voort als de beschikbare sommen het toelaten. Van 1843 tot 1854, 't is te zeggen in ongeveer twaalf jaren, heeft men omtrent 1,500,000 franks verzameld, die gebruikt geweest zijn tot het wederoprichten van verscheidene vervallen deelen der kerk en tot het voortzetten der bouw die ver is van het dakwerk des beuks bereikt te hebben. Drie honderd werklieden, onder welke twee honderd tien steenhouwers, werken er voor het oogenblik aan. IJzer zal men er veel gebruiken bijzonder in het dakwerk, dat maar half zoo zwaar zal wezen als een dak in timmerwerk.

Giftten, gelijk aan deze die over eeuwen ter bouw van Onze Lieve Vrouwkerk van Stras-

burg gedaan werden, zijn elk jaar toegewijd door godvruchtige zielen aan de hoofdkerk van Keulen. Het is eene reusachtige onderneming, die groote moeite, langdurige opofferingen en eene eeuw geduld misschien zal kosten, vóór dat dit uitmuntend gebouw zal voltrokken zijn, volgens de teekening des onbekenden bouwmeester wiens eerste plannen nog bestaan, en die onder andere twee torens dragen, elk omtrent vijf honderd duitsehe voeten hoog.

Zeker zullen wij onze lezers behagen met hun de belangvolle legende te verhalen die betrek heeft op het stichten van dit onmeetbaar godsdienstig gebouw.

De aartsbisschop Koenraad Hochstedten, eene hoofdkerk willende doen bouwen die al de kerken van Duitschland en Frankrijk overtrof, vroeg een plan aan den vermaardsten bouwkundigen van Keulen. Zijn naam is verloren; wij willen zien waarom. De bouwkundige wandelde dan op de boorden van den Rijn, op zijn plan peinzende, en zoo kwam hij aan de plaats die men noemt de *poort der Franken*, waar nog heden eenige gebroekene standbeelden staan. 'T was daar dat hij zich neêrsette. Hij hield een stokje in de hand, en teekende plannen der hoofdkerk op het zand, nu vaagde hij die uit en dan teekende hij er op nieuw. De zon ging haast onder zijn; de wateren des Rijnz zonden hare laatste stralen weêr. Och! zeide de kunstenaar, het ondergaan der zon beschouwde, eene hoofdkerk wier tot den hemel verhevene torens nog door de zon zouden beschenen worden, en de stroom en de stad reeds in den nacht zouden zonken zijn, ach! dit zou schoon zijn? En hij begon op nieuw op het zand te teekenen.

Niet ver van hem zat een kleine ouderling, die hem scheen met oplettendheid te beschouwen. De kunstenaar dacht, de grondteekening die hij

zocht, gevonden te hebben, en riep uit: — Ja, 't is dat; de kleine ouderling murmelde stiltekens: — Ja, 't is dat; het is de hoofdkerk van Strasburg. Hij had gelijk. De kunstenaar had geloofd begeesterd te zijn; en zijn geheugen alleen had hem bestierd. Hij vaagde dus zijne teekeningen uit en begon er andere. Elken keer dat hij te vrede was, elken keer dat hij eene teekening gemaakt had die aan zijn gelacht beantwoordde, murmelde de kleine ouderling spottend: — Ments, Amiens, of enige andere door hare hoofdkerk vermaarde stad, en de kunstenaar zag met spijt dat zijne ingevingen maar geheugnissen waren.

Drommels, meester, riep de kunstenaar uit, vermoed van deze spottarneijen, gij die zoo wel bekendbelen kunt, ik zou u eens willen aan het werk zien.

De ouderling antwoordde niets en vergenoegde zich met voort te spotten. Dit hitste den kunstenaar op.

— Laat zien! proef eens? En hij bood hem het stokje aan dat hij in de hand had.

De ouderling bezag hem op eene aardige wijs; dan het stokje nemende, begon hij op het zand eenige lijnen te trekken; maar met zoo vele behendigheid en met zoo diepe wijsheid, dat de kunstenaar aanstonds uitriep:

— Och! ik zie dat gij onze kunst verstaat! Zijt gij van Keulen?

— Neen, antwoordde de ouderling geheel droog; en hij gaf het stokje aan den kunstenaar weder.

— Waarom gaat gij niet voort? zei deze; voltrek als het u belieft.

— Neen, gij zoudt mij mijn plan ontnemen, en gij zoudt alleen al de eer er van halen.

— Luister, grijsaard, wij zijn alleen, (en waarlijk, de oever was op dit oogenblik, verla-

ten, de nacht werd allengskens donkerder), ik geef u tien gouden kroonen indien gij dit plan voor mij wilt opmaken.

— Tien gouden kroonen! aan mij! En de ouderling haalde, dit zeggende, van onder zijnen mantel eene schrikkelijk groote beurs, die hij in de lucht deed opvliegen; naar het klinken bij het neervallen moest zij vol goud zijn.

De kunstenaar ging eenige stappen achteruit; dan, met een donker en ontsteld wezen terug komende, nam hij den ouderling bij den arm, en eenen moordprijm uitrekkende:

— Voltrek de teekening, of gij sterft!

— Welhoe, geweld! tegen mij! En de ouderling, zich uit de handen van zijnen tegenstrever losrukkende met eene wonderlijke macht en behendigheid, greep hem zelf op zijne beurt vast, en wierp hem ter aarde, ook eenen dolk ophelende.

— Hewel! zei hij tot den verslagen kunstenaar, hewel! nu gij weet dat nu is de teekening die ik begonnen heb, voor u, gij moogt er de eer van hebben.

— Hoe dat? riep de kunstenaar uit.

— Lever mij uwe ziel voor de eenwigheid!

De kunstenaar gaf eenen grooten schreeuw en maakte een kruis. De duivel was verdwenen.

De kunstenaar tot zich zelve komende, lag uitgestrekt op het zand. Hij stond op en begaf zich naar huis, waar de oude vrouw die hem diende en zijne voedster was geweest, hem vroeg naar de reden van zijn lang uitblijven. Maar de kunstenaar luisterde naar haar niet. Zij diende hem zijn avondmaal op; maar hij at niet. Hij ging te bed; zijne droomen waren vol nachtverschijnsels, en onder die verschijnsels vertoonde zich gedurig deze ouderling en de uitmuntende trekken van de teekening die hij